

Kulturutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om främjande av integration

Till förvaltningsutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om främjande av integration (RP 96/2018 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för utlåtande till förvaltningsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Juha-Pekka Suomi, arbets- och näringsministeriet
- planeringschef Kirsi Heinivirta, undervisnings- och kulturministeriet
- undervisningsråd Leena Nissilä, Utbildningsstyrelsen
- projektchef Olga Silfver, Stadin osaamiskeskus
- jurist Minna Antila, Finlands Kommunförbund
- specialsakkunnig Karin Lassenius, Finlands Kommunförbund
- expert Saku Lehtinen, Ammattiosaamisen kehittämisyhdistys AMKE ry
- ordförande, rektor för Vaasa-opisto Sannasirkku Autio, Medborgarinstitutens förbund MiF
- specialsakkunnig Päivi Lyhykäinen, Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ rf
- vice ordförande Jyrki Ijäs, Fritt Bildningsarbete rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Helsingforsregionens handelskammare
- Pääkaupunkiseudun monikulttuurijärjestöjen yhteistyöverkosto Moniheli ry.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Integrationsfrämjande tjänster ordnas som en del av de tillväxttjänster och social- och hälsovårds-tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar, den kommunala basservicen och det nationella utbildningssystemet samt i form av andra integrationsfrämjande tjänster. Kommuner-na kommer fortfarande att spela en framträdande roll i integrationsarbetet. De ska planera, utveckla och ordna integrationsfrämjande tjänster för invandrare.

Utlåtande KuUU 14/2018 rd

Kulturutskottet vill understryka att landskapen har ett omfattande ansvar för att samordna tjänsterna och att deras program för egenkontroll är viktiga för att säkerställa att service produceras, att det finns tillgång till tjänster och att de är av hög kvalitet och att alla behandlas lika. Organisationsvärlden, näringslivet och det civila samhället i övrigt spelar en framträdande roll för att främja integrationen av invandrare. Propositionen kan tolkas så att den eftersträvar mer och starkare partnerskap för integration. Reformen medför ett tydligt behov av att på alla organisationsnivåer höja de berörda tjänstemännens och aktörernas kompetens i integrationsfrämjande arbete och anknytande skyldigheter att vägleda, verkställa och informera. Behovet att höja kompetensnivån gäller också de privata tjänsteproducenter som avses i lagen.

Kulturutskottet välkomnar att propositionen ser integrationsfrämjande arbete i ett vitt perspektiv och att de viktigaste ministerierna själva för sina förvaltningsområden ska lägga fast målen och insatserna för integreringen som ett led i respektive förvaltningsområdets verksamhet och ekonomiplanering. Tjänsteplaneringen integreras på så sätt och blir en viktig del av verksamheten och ekonomiplaneringen inom respektive förvaltningsområde. Undervisnings- och kulturministeriet svarar för grundläggande utbildning, yrkesutbildning, högskoleutbildning och fritt bildningsarbete för invandrare. Ministeriet har också hand om kulturellt stöd och tillgänglighet till kulturtjänster i ett invandraperspektiv, frågor kring idrott för invandrare och ungdomsarbete för unga invandrare.

Kulturutskottet understryker att invandring är viktigt eftersom befolkningen blir äldre och nativiteten sjunker i vårt land. Därför behöver vi en arbetskraftsreserv för att garantera ekonomisk tillväxt och aktivitet. Samtidigt måste vi satsa på att utnyttja kompetensen hos de invandrare som bor i Finland, bland annat examensstuderande och personer som flyttat till Finland av andra skäl, på arbetsmarknaden och i företagets tillväxt, internationalisering och innovationsverksamhet. I det hänseendet är det viktigt med kunskaper i finska och svenska. Arbetslösheten bland de utländska medborgare som idag är bosatta i Finland ligger på 27 procent (2015). Enligt vissa studier arbetar var femte sysselsatta person med utländsk bakgrund som avlagt högskoleexamen i arbetsyriken, medan motsvarande andel för personer med finländsk bakgrund är under fem procent. De internationella experter som bor i Finland är till stor del fortfarande en outnyttjad resurs vad gäller att få fart på innovationer och tillväxt.

Kulturutskottet anser propositionen vara en betydelsefull del av en större reform av landskapen och andra strukturer. Reformen hade emellertid varit ett utmärkt tillfälle att mer gå på djupet med frågor som hur integrationsutbildningen kan reformeras eftersom den har så stor betydelse för hur integreringen utfaller. Propositionen ändrar inte integrationsutbildningen, eller hur den ska organiseras, i någon större omfattning än den är definierad i den gällande lagen. Sett i det perspektivet förefaller propositionen mest ha karaktären av en teknisk ändring som genomförs av de berörda aktörerna.

Nedan presenterar kulturutskottet vissa viktiga iakttagelser och utvecklingsbehov som kom fram vid utfrågningen av sakkunniga.

Utlåtande KuUU 14/2018 rd

Integrationsplan

Enligt 11 § ska landskapet utarbeta en inledande kartläggning för arbetslösa invandrare med uppehållstillstånd och för personer som fått internationellt skydd och deras familjemedlemmar, som har inlett jobbsökning enligt lagen om offentliga tjänster för rekrytering och kompetensutveckling. På landskapets begäran ska kommunen vara med och utarbeta den inledande kartläggningen. När det är motiverat kan kommunen också utarbeta kartläggningen självständigt. Landskapet eller kommunen kan utarbeta en inledande kartläggning också för andra invandrare än de som avses i 1 mom., om det bedöms att invandrarna behöver det.

Utifrån den inledande kartläggningen utarbetas en integrationsplan (12 §). Den är en individuell plan för de tjänster som syftar till att stödja invandrades möjligheter att få arbete eller studera och att skaffa tillräckliga kunskaper i finska eller svenska och andra kunskaper och färdigheter som stöder likvärdig delaktighet i samhället, välfärd, hälsa och jämställdhet.

Landskapet eller kommunen kan utarbeta en integrationsplan också för andra invandrare än de som avses i lagen, om det genom en plan går att främja deras tillträde till integrationsfrämjande tjänster eller till arbetslivet (13 §).

I utfrågningen av sakkunniga påpekades att det är lätt hänt att andra invandrare (förvärvsarbetsande, studerande, hemmaföräldrar, företagare) går miste om en integrationsplan och är förvisade till sin egen förmåga att skaffa information och insatser, om de inte själva ber om att få en inledande kartläggning.

Utskottet understryker att alla invandrare som avses i propositionen har rätt att få integrationsinsatser i tillräcklig omfattning. Propositionen lyfter extra mycket fram jobbsökning, men enligt 7 § är målet också delaktighet i samhället, välfärd, hälsa, likabehandling och jämställdhet, alltså inte bara anställning och lämplig utbildning. För att målen ska uppnås på bred front bland invandrarerna krävs det enligt kulturutskottets bedömning att det görs en inledande kartläggning och en integrationsplan utifrån den och att alla invandrare som behöver utbildning får utbildning och att tillträdet är smidigt ordnat. I fortsättningen är det av största vikt att erkänna invandrades subjektiva rätt att få tillräcklig integrationsutbildning, särskilt språkundervisning, enligt det som ingår i propositionen. Praktiska språkkunskaper är en viktig förutsättning för integrering och delaktighet.

Genom att främja hemmaföräldrars integration, i synnerhet språkkunskaper och kännedomen om samhället, kan man också stödja barnens välfärd och skolframgång och på så sätt deras delaktighet i samhället och känsla av samhörighet under uppväxten. Invandrarutbildningen inom fritt bildningsarbete är ett mycket viktigt alternativ för hemmaföräldrar, framhåller utskottet och understryker att det måste vara praktiskt möjligt för föräldrarna att delta, exempelvis genom att de får barnvakt under tiden. Det spelar också en framträdande roll för jämställdheten.

Sedan 2015 har invandrare inte längre fått särskilt integrationsstöd. Kriterierna för att få förmåner avgörs på grundval av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om utkomststöd. I 6 § finns en informativ bestämmelse om stödkriterierna. Enligt utskottet är det viktigt att invandrarna

Utlåtande KuUU 14/2018 rd

har tryggt försörjning under den tid som de deltar i utbildning enligt integrationsplanen, i förekommande fall med hjälp av fullgoda stöd och förmåner på jämlika villkor.

Minderåriga invandrare

Enligt 15 § ska landskapet i samarbete med kommunen göra en inledande kartläggning och utarbeta en integrationsplan för minderåriga invandrare som anlänt utan vårdnadshavare och fått uppehållstillstånd. För andra minderåriga invandrare görs en inledande kartläggning och utarbetas en integrationsplan, om den minderårigas individuella omständigheter ger anledning till det.

Barns och ungdomars behov av stöd kommer oftast fram i skolan eller dagvården och när de anlitar socialvård, hälsovård eller sjukvård. När behovet av en integrationsplan bedöms ska hänsyn tas till barnets och den ungas möjlighet till ett liv som stöder hälsa och utveckling, möjligheter att klara av utbildning enligt sin åldersnivå och föräldrarnas beredskap att stödja deras utveckling och skolgång. Vidare är det viktigt att motivera invandrarfamiljerna att låta barnen delta i småbarnspedagogisk verksamhet och att fler barn deltar. Samtidigt måste framför allt mödrarna till barnen få mer språkundervisning.

En individuellt upplagd integrationsplan för minderåriga kan innehålla dels grundläggande utbildning, dels yrkesstudier, men också undervisning i deras modersmål, vilket är viktigt, gymnasiestudier, utbildning för högskoleexamen, kompletteringsutbildning och fortbildning. Viktiga aktörer i integrationen av barn och ungdomar är företrädare för landskap och social- och hälsovård och företrädare för den kommunala förvaltningen inom utbildning, ungdomsfrågor, idrott och kultur.

Det är angeläget att invandrabarn och deras familjer får en bedömning av sin samlade situation, understryker utskottet. Exempelvis förberedande undervisning inför grundläggande undervisning är mycket nyttig och viktig för barn och ungdomar med invandrabakgrund. Det är av största vikt att kommunerna i fortsättningen verkligen ordnar förberedande undervisning för sina invandrabarn i överensstämmelse med lagen om grundläggande utbildning och att tiden för att ordna den förberedande undervisning som ger kommunen rätt att få statsandel förlängs. Barn under skolåldern som väntar på uppehållstillstånd och registrering måste ha rätt att få välplanerad småbarnspedagogisk verksamhet på samma sätt som barn i skolåldern får grundläggande utbildning.

Integrationsutbildning för vuxna invandrare

Integrationsutbildning ska enligt 19 § i lagförslaget som regel ordnas i form av tillväxttjänstutbildning på det sätt som anges i 19 § i lagen om offentliga tjänster för rekrytering och kompetensutveckling. Landskapet kan ingå ett upphandlingskontrakt om tjänsteproduktionen genom att låta tjänsteproducenterna konkurrera om kontraktet eller genom att fatta beslut om de allmänna kriterierna för tjänsteproduktionen och godkänna de producenter som uppfyller kriterierna. Tjänsteproducenten kan vara en sammanslutning, en stiftelse eller en privat näringsidkare. Också en utbildningsanordnare eller en läroanstalt kan vara tjänsteproducent (3 §).

Landskapet får ordna integrationsutbildning för invandrare som passerat läropliktsåldern också på något annat sätt än i form av tillväxttjänster. Integrationsutbildning kan också ordnas i form av

Utlåtande KuUU 14/2018 rd

frivilliga studier. Kommunen kan både ordna integrationsutbildning och hänvisa invandrare till att söka sig till frivilliga studier som kommunen själv eller någon annan aktör ordnar.

Den tidskrävande processen för att upphandla utbildning och ett ekonomiskt styrt upphandlingsbeslut kan leda till att utbildningen inte i tillräckligt hög grad tillgodoser utbildningsbehovet vad beträffar kvalitet, tillgänglighet, lärarnas kompetens och utbildningens kontinuitet, påpekar utskottet. Kulturutskottet understryker betydelsen av en totalekonomisk bedömning, där kvalitetsbedömning spelar en framträdande roll.

När integrationsutbildningen inleddes i Finland för flera decennier sedan lämpade det sig väl att den utbildning som behövdes köptes på marknaden. I dag finns det ett fortlöpande och betydligt större behov av integrationsutbildning för vuxna. Därför är det inte längre motiverat att ha upphandlad utbildning. Utskottet anser det vara ett bättre alternativ att integrationsutbildningen i fortsättningen ingår i det normala utbildningssystemet. Då kan utbildningen finansieras med statsandelar och de studerande tas in utan väntetider.

Samtidigt hänvisar utskottet till rapporten Maahanmuuttajien koulutuspolut ja integrointi Kipupisteet ja toimenpide-esitykset II (OKM julkaisu 2017:5), där det sägs att merparten av invandrarna behöver utbildning och bör hänvisas till utbildning som vårt utbildningsväsende ordnar. Arbetsgruppen påpekar att exempelvis lagstiftningen om och grunderna för läroplanen för grundläggande utbildning för vuxna och har setts över. Vidare har lagstiftningen om fritt bildningsarbete reviderats och det finns nu en särskild modell för att ordna och finansiera integrationsutbildning för invandrare. Också i reformerna av yrkesutbildningen och gymnasieutbildningen vägdes invandrarers behov av särskilt stöd och utbildning in. Från och med 2018 ordnas inom ramen för fritt bildningsarbete utbildning i läs- och skrivkunnighet för vuxna invandrare och utbildning för personer som behöver kunna utbilda sig flexibelt. Utbildning i läskunnighet har fått en bra start, enligt vad utskottet erfar, men utbildningen måste få en starkare koppling till integrationsplanen och samarbetet mellan myndigheterna behöver utvecklas ytterligare.

Utskottet anser det vara mycket motiverat att lagändringarna omsätts och att överföringen av utbildningsuppdrag fortsätter. Målet bör vara att integrationsutbildningen och den anknyttande lagstiftningen i framtiden i sin helhet eller åtminstone i större omfattning än nu tas över av undervisnings- och kulturministeriet. Kulturutskottet föreslår att förvaltningsutskottet i sitt betänkande föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande. (*Utskottets förslag till uttalande*)

Riksdagen förutsätter att statsrådet bereder en överföring av integrationsutbildningen för invandrare till undervisnings- och kulturministeriet.

Integrationsutbildningen måste vara flexibel och ta hänsyn till delprocesserna i integrationen. Den ska vara så upplagd att den möjliggör fortsatta studier enligt principen om kontinuerligt lärande, påpekar utskottet. Det är viktigt att invandrarernas kompetens identifieras och erkänns och att integreringen planeras flexibelt utifrån den i samråd med utbildningsanordnare och skolor. Enligt uppgifter till utskottet finns det i dag inte tillräckligt omfattande kunskaper om vilken arbetslivsspecifik kompetens våra invandrare besitter. Det gör att det går långsammare att bli integrerad, få jobb eller starta eget.

Utlåtande KuUU 14/2018 rd

Vidare är det enligt utskottet viktigt att stärka invandrarnas entreprenörskap och andra ekonomiska aktiviteter. Med hjälp till entreprenörskap kan invandrarnas tillträde till arbetsmarknaden stödjas och deras kompetens utnyttjas för att skapa nya arbetstillfällen. Företagarutbildningen i samband med integrationsutbildningen måste ses som ett större utbildningspaket med målet att invandrare ska kunna starta dels små traditionella tjänsteföretag, dels också tillväxtföretag som kräver stor expertis. Företagarutbildningen måste dessutom innehålla relevanta utbildningsmoment om risker med företagande.

Kulturutskottet vill lyfta fram övergången till annan utbildning efter integrationsutbildningen och påpekar vikten av att myndigheter och berörda aktörer samarbetar i övergångsfasen. Övergångsfasen efter integrationsutbildningen har nämligen visat sig vara en kritisk punkt bland annat med avseende på större delaktighet och marginalisering.

Enligt propositionen kan tiden (3 år) för att upprätta integrationsplan förlängas om integrationsplanen tillfälligt inte har kunnat genomföras (16 §). Enligt ett sakkunnigyttrande till utskottet har det skett tydliga rättsförluster i tillämpningen av de gällande bestämmelserna, när exempelvis en person har stannat hemma för att ta hand om barnen och inte förstått innebörden av skyldigheten att anmäla hinder i tid. Det är av största vikt man inom ramen för integrationsplanen och vägledningen om den tar tillräckligt mycket hänsyn till att invandrare har ett särskilt behov av information eftersom deras språkkunskaper ofta är bristfälliga. Procedurkrav får inte leda till att invandrare går miste om sin rätt att få integrationsutbildning. Dessa rättsförluster gäller enligt utskottets bedömning ofta de invandrare som också i övrigt kan ha stora svårigheter med integrationen.

Aktörer som främjar integrationen

För att propositionen ska kunna verkställas effektivt måste det finnas tillräckliga resurser för integrering både i landskapen och i kommunerna. Utgångspunkten i lagen om landskapens finansiering är heltäckande statliga bidrag för alla uppgifter som hör till landskapen att organisera. De allmänna statliga anslagen motsvarar de kalkylerade kostnaderna för social- och hälsovården och för landskapens övriga lagstadgade uppgifter.

Tillgången till de tjänster som finansieras med allmänna medel kommer sannolikt att variera stort mellan landskapen. Det kan leda till att alla inte får service på lika villkor, bland annat integrationsfrämjande tjänster. Kulturutskottet vill framföra en allvarlig påminnelse om vikten av att det finns tillräckliga anslag för nödvändig service till invandrare när reformen trätt i kraft.

Vid utfrågningen av sakkunniga ansågs regeringens beskrivning av de ekonomiska konsekvenserna vara bristfällig. Med det nuvarande systemet är det svårt att bedöma kostnaderna när reformen påverkar så många olika förvaltningsområden. Därför har Utbildningsstyrelsen föreslagit att man lämpligen kunde tillämpa någon form av så kallad temabaserad budgetering för migration och integrationsutbildning.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottet föreslår

Utlåtande KuUU 14/2018 rd

att förvaltningsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 29.11.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuomo Puumala cent
vice ordförande Sari Multala saml
medlem Li Andersson vänst
medlem Ritva Elomaa saf (delvis)
medlem Eeva-Johanna Eloranta sd
medlem Jukka Gustafsson sd
medlem Marisanna Jarva cent
medlem Kimmo Kivelä blå
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Mikaela Nylander sv
medlem Ulla Parviainen cent
medlem Pekka Puska cent
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Jani Toivola gröna
medlem Pilvi Torsti sd
medlem Raija Vahasalo saml (delvis)
ersättare Hanna-Leena Mattila cent.

Sekreterare var

utskottsråd Kaj Laine.

Utlåtande KuUU 14/2018 rd

Avvikande mening

AVVIKANDE MENING

Motivering

Regeringen föreslår att det stiftas en ny lag om främjande av integration och att den gällande lagen med samma namn samtidigt upphävs. Lagen ska främja integration och goda befolkningsrelationer och på det sättet medverka till likabehandling och jämställdhet för invandrare. Syftet är också att främja invandrares sysselsättning, delaktighet, välfärd och hälsa. Regeringen föreslår bestämmelser om myndigheternas uppgifter och myndighetssamarbete för att främja integration och bestämmelser om samordning och uppföljning av integreringen på olika förvaltningsnivåer. Planeringen och utvecklingen av den integrationsfrämjande verksamheten ska samordnas med landskapens och kommunernas övriga planering.

Integrationsfrämjande tjänster ska ordnas inom ramen för de tillväxttjänster och social- och hälsovårdstjänster som ingår i landskapens organiseringsansvar, den kommunala basservicen och det nationella utbildningssystemet och i form av andra integrationsfrämjande tjänster. Landskapet ska vid behov i samarbete med kommunerna, andra myndigheter och tjänsteproducenter se till att de integrationsfrämjande tjänsterna samordnas så att invandrarna får de tjänster som de behöver och att tjänsterna är ändamålsenligt utformade.

De ministerier som är av relevans med avseende på integrationsutvecklingen uppställer för sina respektive förvaltningsområden mål och åtgärder för utveckling av integreringen som ett led i planeringen av verksamheten och ekonomin inom förvaltningsområdet. Statsrådet beslutar hur integreringen ska utvecklas nationellt och upprättar därför ett statligt integrationsprogram för fyra år i taget.

Landskapen åläggs allmänt ansvar och samordningsansvar för utveckling, planering och uppföljning av integreringen av invandrare i sina landskap. När landskapen planerar integrationen ska de ställa upp mål som främjar invandrarnas sysselsättning, företagsamhet, delaktighet, välfärd och likabehandling samt goda befolkningsrelationer. De ska också lägga fast åtgärder som stöder måluppfyllelsen och ansvariga aktörer.

Vidare ska landskapen i sin planering beakta de rikstäckande målen för integreringen och samordna planeringen av integreringen med kommunerna i landskapet. Dessutom ska landskapen på förhand bedöma och beakta hur olika grupper av invandrare påverkas av beslut. Kommunerna kommer också i fortsättningen att spela en framträdande roll i integrationsarbetet. Propositionen ändrar inte deras allmänna ansvar för att planera, utveckla och ordna integrationsfrämjande tjänster för invandrare.

Enligt propositionen ska staten betala en kalkylerad ersättning till kommunerna för mottagande av och ordnande av integrationsfrämjande tjänster för personer med internationellt skydd. Den ersättning för särskilda kostnader som staten betalar till kommunerna slopas i huvudsak och medlen överförs till de allmänna anslagen till landskapen.

Utlåtande KuUU 14/2018 rd

Avvikande mening

Lagförslaget består till stora delar av tekniska ändringar och hänför sig till den planerade landskapsreformen. Vid utfrågningen ansåg en del sakkunniga att beskrivningen av kostnaderna för integration och de ekonomiska konsekvenserna är bristfälliga. I själva verket är det mycket svårt att bedöma de ekonomiska konsekvenserna av en förvaltningsövergripande proposition av det här slaget. Man kunde alltså lämpligen tillämpa någon form av så kallad temabaserad budgetering på migration och integration av invandrare.

Sannfinländarnas utskottsgrupp anser det i och för sig positivt om den stora bilden av olika aktörers ansvar för integrationsinsatser förtydligas. I fortsättningen försvinner största delen av den ersättning för särskilda kostnader som staten betalar till kommunerna och medlen överförs till de allmänna anslagen till landskapen. Om det verkligen blir så, kan de tidigare medlen i förekommande fall också användas för annat utvecklingsarbete, inte bara till arbete bland invandrare.

Å andra sidan anser vi det vara riskabelt att landskapen till största delen ska ha ansvar för att samordna integrationsutbildningen med det nationella utbildningssystemet. Vi är mycket oroliga i synnerhet för resurserna till det fria bildningsarbetet. Det har av tradition svarat för att bevara kultur och bildning i Finland och bland finländarna och hjälpt oss över hela linjen och i hela landet att utveckla färdigheter som behövs i arbetslivet. På läroanstalterna för fritt bildningsarbete har människor haft en kostnadseffektiv möjlighet att komplettera avbrutna studier i exempelvis språk.

I sakkunnigytrandena kom det också fram att stödet till integration kommer att vara mer förpliktande än tidigare. Därmed kan man bland annat satsa mer på undervisning i finska för invandrare, vilket kan ha stor inverkan på deras möjligheter att anpassa sig till det finländska samhället. Integrationsåtgärderna bör planeras med särskild hänsyn till kvinnors och flickors situation.

På sikt kan det leda till parallella arbetsmarknader i vårt land, om man inför så kallade omkörningsfiler för invandrare både inom utbildning och i arbetslivet. Den trenden måste förhindras. Vi sannfinländare anser att invandrarna själva måste ta större ansvar för sin egen integration.

I stället för att invandrarna erbjuds separata tjänster, är det bättre att satsa på kostnadseffektiv språkutbildning för att invandrarna i ett så tidigt skede som möjligt ska lära sig finska tillräckligt bra för att kunna anlita samma tjänster som infödda finländare. Då behövs det inga separata invandrartjänster eller tolktjänster. Samtidigt förbättras förutsättningarna för integration och sysselsättning av invandrare och samhället sparar stora belopp.

Avvikande mening

Vi föreslår

att förvaltningsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande KuUU 14/2018 rd
Avvikande mening

Helsingfors 29.11.2018

Ritva Elomaa saf
Sami Savio saf